



Plemeniti moral (Meka)

Hatib: dr. Jasir ibn Rašid ed-Devseri

4. džumadel-uhra 1446. godine po Hidžri / 6. decembar 2024.

Hvala Allahu, Stvoritelju sedam nebesa, Koji je propisao lijep moral i ponašanje, i Koji upućuje ljude ka najplemenitijim osobinama. Hvalimo Ga hvalom koja ispunjava horizonte, i zahvaljujemo Mu zahvalom onih koji se nadaju iskupljenju od Džehennema. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema sudruga, Sveznajućeg Stvoritelja.

Svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, poslan s plemenitim moralom, neka su milost, spas i blagoslov na njega, na njegovu porodicu i ashabe, i one koji ih slijede do Sudnjeg dana.

O ljudi, savjetujem sebe i vas da se bojimo Allaha, jer je bogobožnost najbolja opskrba i najpouzdanija riznica, i ona je spas od onoga čega se bojite, i putem nje dobijate opskrbu odakle se i ne nadate, pa se bojte Allaha da biste uspjeli.

O muslimani, plemenit moral je odjeća kojom su se uljepšavali poslanici, i ogrtač kojim su se zaogrtao odabrani i čestiti Allahovi robovi. On je temelj islama, jedan od stubova vjere i manifestacija dobrote. Njime se postižu najuzvišeniji stepeni, najčasnije pozicije i društvo najboljih stvorenja.

I Kur'an i sunnet podstiču na plemenite vrline i upozoravaju na lošu narav i prezrene osobine. Šerijat obuhvata najsajjnije dragocjenosti u etici i moralu, spajajući discipliniranje i odgoj, moralno usavršavanje i uzdizanje. Sve to sažeto je u riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Zaista sam poslan da usavršim plemeniti moral." (Bejheki)

Allah, džellešanuhu, darovao je našem poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, savršen um, mudro mišljenje i jezgrovit govor, i ukrasio ga je dobrim djelima i potpunim moralom. Allah ga je pohvalio rekavši: "... jer ti si, zaista, najljepše čudi."





(El-Kalem, 4) Kada je Aiša, radijallahu anha, bila upitana: "Kakav je bio moral Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem?", odgovorila je: "Njegov je moral bio Kur'an." Imao je najpotpuniji i najuzvišeniji moral u svakoj osobini, dostigao je vrhunac ljudskog savršenstva i plemenitosti.

O ljudi, jedna od stvari koja podstiče muslimana da se ukrasi plemenitim moralom jeste Allahova naredba da slijedimo onoga koga je On obdario najljepšim osobinama i vrlinama, rekavši: "Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onome svijetu, i koji često Allaha spominje." (El-Ahzab, 21)

Također, ono što bi svakom čovjeku ispravnog vjerovanja i zdravog razuma trebao biti podsticaj da se pridržava ovih osobina jeste velika nagrada koju je obećao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Abdullah ibn Amr, radijallahu anhuma, prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: "Zaista su najbolji među vama oni koji imaju najbolji moral." (Muttefekun alejhi)

Džabir ibn Abdullah, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Zaista su među vama najdraži meni i meni najbliži na Sudnjem danu oni najljepšeg morala." (Tirmizi)

Ebu Derda, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Čovjek lijepim moralom može dostići stepen postača i klanjača" (Ahmed)

Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Lijep odnos prema komšiji, održavanje rodbinskih veza i lijep moral produžuju život i donose blagostanje." (Ibn Ebu Dunja s ispravnim lancem prenosilaca.)

O ljudi, plemenit moral donosi blagoslov, a loš moral nesreću. Najbolji moral je onaj koji uljepšava i ukrašava svog vlasnika, a najgori je onaj koji ga prlja i kvari.

Plemenit moral ne uključuje samo nasmijano lice i blage riječi, već ima mnogo šire značenje u islamu. On uključuje darežljivost, ustezanje od bilo koje vrste zla, izvršavanje naredbi i preporučenih djela, te izbjegavanje zabrana i poroka.





O vjernici, znajte da su neke moralne osobine urođene, a neke se stječu, i ljudi se u tome razlikuju.

Moral su skriveni instinkti, koji se dobrovoljno ispoljavaju, a potiskuju prisilom.

Znanje se stječe učenjem, a strpljenje vježbanjem. Ko traži dobro, bit će mu dato, a ko se boji zla, bit će od njega zaštićen. Niko nije dobio bolji dar od lijepog morala, jer on vodi ka dobroti i bogobožnosti, i sprečava od zla i propasti.

Ko bude težio lijepom moralu, iskreno radi Allaha, slijedeći sunnet odabranog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, bit će sretan na oba svijeta i dobit će najbolju nagradu.

O muslimani, teorija morala u islamu temelji se na vjerovanju i predstavlja cjelovit sistem, koji je konzistentan i uravnotežen, lijep i postojan, ne mijenja se s vremenom ili mjestom. Ona obuhvata sve aspekte muslimanskog života, male i velike, značajne i manje značajne. Svaka naredba kojom se propisuje bogobožnost ima veze s moralom, jer su oni povezani i nerazdvojni, i savjet o njima uvijek je jedinstvena cjelina. Zato je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, često spajao ove dvije stvari u svojim savjetima, i to je njegov sunnet i uputa. Ebu Zerr, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Boj se Allaha, i lijepo se ophodi prema ljudima."

Znajte, Allah vam se smilovao, da je sastavni dio bogobožnosti da plemenita duša teži moralnoj čistoći i čestitosti.

Čestitost je plemenita osobina i iskonska vrijednost, koja donosi bogobožnost, odbija pohlepu i razvija pobožnost.

Čestitost se mjeri vjerom, iskrenošću, pravednošću, iskorištavanjem vremena i marljivošću u radu, uz odgovornost i brigu za opće dobro.

Kada vjera oslabi, nestaje odgovornosti, korupcija se "uvlači" u sve pore društva, širi se pronevjera, otupljuje savjest, omasovljuje se neposlušnost prema roditeljima, prodaje se karakter, a prava se krše. Šerijat upozorava na korupciju u svim njenim oblicima.





Svako odstupanje od svrhe za koju je funkcija uspostavljena jeste korupcija, izdaja i zločin. To je kršenje šerijatskih propisa, moralnih vrijednosti i zakonskih normi.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ako nekoga od vas postavimo na neku poziciju, neka donese sve, bez obzira o kojoj se količini radilo, maloj ili velikoj. Šta god mu bude dato, neka uzme, a šta mu bude zabranjeno, neka to izbjegava." (Muslim)

Oštra kazna predviđena je za one koji posegnu za onim što je Allah zabranio, radi zadovoljenja svojih strasti i prohtjeva, ili radi povećanja svoje zarade i bogatstva. Havla el-Ensarija, radijallahu anha, rekla je: "Čula sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako kaže: 'Neki ljudi neopravdano raspolažu Allahovim imetkom (javnim dobrom), pa je za njih vatra na Sudnjem danu.'" (Buhari)

O vjernici, odsustvo odgovornosti ogleda se u nasrtaju na javno dobro, kroz nemar, neizvršavanje preuzetih obaveza, rasipništvo, primanje mita i pronevjeru, te zapostavljanje interesa ljudi. Uzvišeni Allah kaže: "O vjernici, Allaha i Poslanika ne varajte i svjesno međusobno povjerenje ne proigravajte." (El-Enfal, 27) Pronevjera u svakom imetku i poslu, koji čovjek preuzme, spada u velike grijeha, prema jednoglasnom mišljenju islamskih učenjaka, i jedan je od najvećih grijeha i najgorih mahana. Pronevjera (izdaja) je podlo djelo koje preziru plemeniti ljudi, osuđuju mudri umovi i odbacuje zdrava ljudska narav.

O vjernici, znajte da je borba protiv korupcije i njezino suzbijanje vjerska i patriotska dužnost, koja nije ograničena na određenu stranu, nego je odgovornost svih, kao čin pobožnosti, odgovornosti i morala, što zahtijeva saradnju između svih članova zajednice, relevantnih institucija i organizacija, kroz usmjeravanje, osvještavanje, savjetovanje i podsjećanje.

Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, "i ne pravite nered na Zemlji, kad je na njoj red uspostavljen, a Njemu se molite sa strahom i nadom; milost Allahova je doista blizu onih koji dobra djela čine" (El-A'raf, 56).





"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE 

O vjernici, donosite salavate i selame na darovanu milost, i nepresušnu blagodat, Muhammeda, sina Abdullahovog, jer vam je to naređeno u Allahovoj Knjizi. Uzvišeni kaže: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

